

EN BÜYÜK BEŞ LİGİN GELİRİ

14.7 MİLYAR EURO

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

Hazırlayan: **EVİRİM KÜÇÜK**

**AVRUPA FUTBOL
PAZARININ BÜYÜKLÜĞÜ
2016-2017 SEZONU
SONUNDA 25.5 MİLYAR
EURO OLDU. İNGİLTERE
PREMIER LİĞİ EN BÜYÜK
PAZAR OLARAK ÖNE ÇIKTI.
TÜRKİYE 734 MİLYON
EURO GELİRİYLE 14.7
MİLYAR EURO'LUK 'BEŞ
BÜYÜK' ÜLKENİN HEMEN
ARKASINDA YER ALDI .**

Avrupa'da hem ülkelerin kendi liglerinde hem de kıtalararası müsabakalarda yayın hakları değerindeki güçlü büyüme Avrupa futbol piyasasındaki gelirlere doping etkisi yaptı. Avrupa futbol piyasasında gelirler geçtiğimiz sezon yüzde 4 arttı ve kulüplerin geliri, futbolculara yaptıkları harcamanın üzerine çıktı.

Deloitte'nin Futbol Finans Raporu'na göre Avrupa futbol pazarının büyüklüğü 2016-2017 sezonu sonunda 25.5 milyar Euro oldu. Özellikle 'Beş Büyük' olarak adlandırılan İngiltere, Almanya, Fransa, İspanya ve İtalya'da televizyon yayın haklarında yaşanan önemli yükseliş, gelirlerin önceki sezona göre yüzde 4 artmasını sağladı.

İngiltere en büyük pazar

İngiltere Premier Ligi en büyük pazar olarak öne çıktı. Avrupa'nın en büyük beş liginin 2016-2017 sezonu gelirleri bir önceki sezona göre yüzde 9 artarak 14.7 milyar Euro seviyesinde gerçekleşti. Premier Lig'in gelirleri, üç yıllık televizyon hakları için 2015 yılında imzalanan 5.1 milyar sterlinlik kontratın etkisi ile 2016-2017 sezonunda yüzde 25 artışla 4.5 milyar sterlin oldu. İngiltere'de toplam 92 kulübün yer aldığı Premier Lig ve Futbol Lig'in toplam gelirleri 5.5 milyar sterline ulaştı.

Premier Lig'in ardından kulüplerin en çok gelir elde ettikleri ikinci Avrupa ligi ise Alman Bundesliga'yı geride bırakan İspanya ligi oldu. La Liga'nın kolektif satışları yüzde 26 artışla 2.9 milyar Euro'ya çıktı. Bundesliga kulüplerinin gelirleri 2015-2016 sezonuna göre yüzde 15 artarak 2.8 milyar Euro'ya yükseldi. İtalya Seri A'da

gelirler yüzde 8 büyüyerek ilk kez 2 milyar Euro'nun üzerine çıkarken, Fransa'nın Lig 1'i ise en büyük beş Avrupa ligi arasında 1.6 milyar Euro gelir ile son sırada yer aldı.

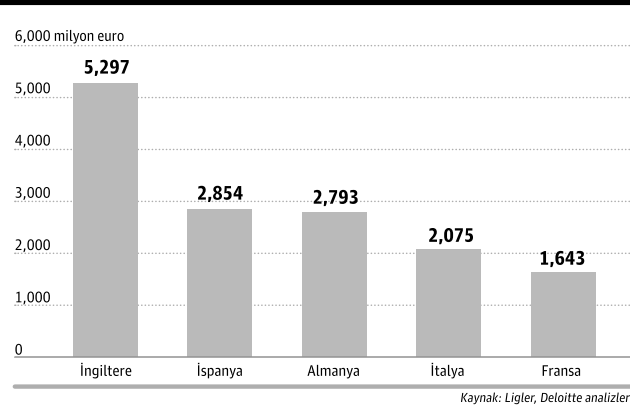
Türkiye, 734 milyon Euro ile altıncı sırada yer aldı

Türkiye Ligi ise elde ettiği 734 milyon Euro gelir ile beş büyük Avrupa liginin ardından altıncı sırada yer aldı. Rapora göre, gelirin neredeyse yarısı yayın haklarından elde edildi. 18 kulübün bulunduğu Türkiye Ligi'nde kulüp başına gelir 41 milyon Euro oldu. Raporda, Türkiye'nin Euro 2024'e ev

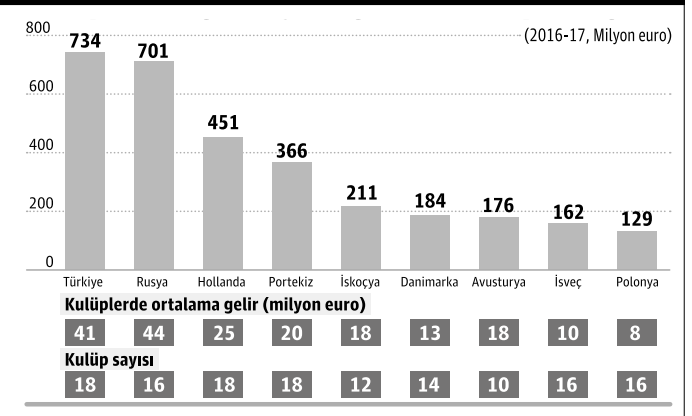
sahipliği yapma teklifinin başarılı olmasının Türk futbolunun finansal geleceği açısından önemli olduğu da vurgulandı.

2018 FIFA Dünya Kupası Finalleri'ne ev sahipliği yapan Rusya, Türkiye'nin ardından yedinci büyük futbol piyasası. Rusya Premier Ligi, Avrupa'nın en çok gelir sağlayanları arasında. Rus futbolunun mali profiline bakıldığında, toplam gelirlerin yüzde 83'ünü ticari kaynaklardan elde edilen gelirlerin oluşturduğu görülüyor. Raporda, Rusya'daki Dünya Kupası'nın gelecek iki yıl Avrupa futbolu üzerinde finansal açıdan olumlu etkileri olacağı ancak Rus Premier

Avrupa'da beş büyük ligde kulüplerin geliri (2016-17)

Avrupa'nın diğer büyük liglerinde kulüplerin geliri

Ligde son iki sezonda mücadele eden takımların seyirci ortalaması

Takım	2016-2017 Seyirci Ortalaması	2017-2018 Seyirci Ortalaması	Artış-Azalış (Yüzde)
Teleset Mobilya Akhisarspor	2.177	5.795	166
Galatasaray	18.865	40.778	116
Kayserispor	5.403	10.894	102
Fenerbahçe	16.405	29.035	77
Kasımpaşa	1.385	2.450	77
Medipol Başakşehir	3.271	5.112	56
Bursaspor	15.025	20.723	38
Trabzonspor	15.309	20.128	31
Gençlerbirliği	2.524	3.262	29
Antalyaspor	11.918	14.554	22
Aytemiz Alanyaspor	4.506	5.415	20
Beşiktaş	30.446	29.562	-3
Kardemir Karabükspor	3.739	3.554	-5
Atiker Konyaspor	14.300	12.151	-15
Osmanlıspor	3.766	1.718	-54

Lig'in yakın bir gelecekte Avrupa'nın beş büyük ligi ile arasındaki gelir farkını kapatmasının mümkün görünmediği ifade edildi.

Ajax'ın Avrupa Ligi'nde finale kalması sonrasında Hollanda kulüplerine UEFA'nın yaptığı ödemeler 7 milyon Euro artarak 55 milyon Euro'ya yükseldi. Buna rağmen, Hollandalı hiçbir kulübün Şampiyonlar Ligi'nin grup aşamalarına ulaşmadığı için, toplam gelirler 2016/17 döneminde yüzde 6 azalarak 451 milyon Euro'ya düştü. Buna karşın Hollanda Avrupa'da en yüksek gelire sahip sekizinci birinci lige sahip.

Süper Lig kulüplerine 278 milyon TL gelir

Diğer yandan Spor Toto Süper Lig İlhan Cavcav Sezonu Galatasaray'ın şampiyonluğu ile sona ererken, Passolig tribün istatistikleri açıklandı. Spor Toto Süper Lig ve Spor Toto 1. Lig'de Passolig Kart alan futbolsever sayısı 3.8 milyonu geçti. 2017-2018 futbol sezonu boyunca 500 binden fazla sporsever Passolig'e katılırken, Süper Lig'deki bütün resmi maçları (Lig, Ziraat Türkiye Kupası maçları, UEFA Avrupa Ligi ve Şampiyonlar Ligi maçları) toplam 4.6 milyon kişi stadyumlarda izledi.

Spor Toto Süper Lig'deki seyirci artışıyla birlikte kulüplerin bilet ve sezonluk kom-

bine satışlarından elde ettiği gelirlerde de artış oldu. 2016-2017 futbol sezonunda, bilet ve sezonluk kombine satışlarından (Kulüplerin kendi sattığı VIP koltuklar ve loca satışlarından elde edilen gelirleri hariç) toplam 157 milyon TL gelir elde eden Spor Toto Süper Lig kulüpleri, 2017-2018 futbol sezonunda gelirlerini yüzde 77 oranında artırarak 278 milyon TL'ye çıkardı.

Göztepe, Malatya ve Sivas'tan atak

2016-2017 futbol sezonu sonunda Spor Toto Süper Lig'e yükselen Göztepe, Evkur Yeni Malatyaspor ve Demir Grup Sivasspor kulüpleri, sportif performanslarıyla olduğu kadar stadyumlardaki taraftar artışı ve Passolig Kart adetlerindeki yükselişle de sezonun dikkat çeken ekiplerinden oldu.

2017-2018 futbol sezonu bitimiyle Yeni Malatyaspor'un 55 bin 991, Göztepe'nin 56 bin 556, Demir Grup Sivasspor'un 49 bin 206 Passolig Kart sahibi taraftarı yer alırken, bu kulüplerin bir önceki sezona oranla tribünlerindeki seyirci sayıları da gözle görülür bir şekilde arttı.

Spor Toto Süper Lig'e yükselen 3 takım arasından seyirci sayısını en fazla oranda artıran ekip, Demir Grup Sivasspor oldu. 2016-2017 futbol sezonunda, TFF 1.Lig'de

mücadele ederken seyirci ortalaması 5 bin 46 olan kırmızı-beyazlı ekip, 2017-2018 sezonunda Süper Lig'de seyirci ortalamasını iki katına çıkararak 10 bin 120'ye, Evkur Yeni Malatyaspor, seyirci ortalamasını yüzde 88,8 oranında artırarak 4 bin 467'den 8 bin 436'ya, İzmir temsilcisi Göztepe ise yüzde 73,4 oranında bir artışla seyirci ortalamasını 4 bin 094'den 7 bin 99'a yükseltti.

Seyirci sayısını en fazla artıran kulüp TM Akhisar

2017-2018 futbol sezonunda hem yeni stadyumuna kavuşan, hem de FB'yi yenerek Ziraat Türkiye Kupası'nı müzesine götürerek Teleset Mobilya Akhisar Belediyespor, Spor Toto Süper Lig'in seyirci ortalamasını en fazla oranda artıran ekibi oldu. 2016-2017 futbol sezonunda, seyirci ortalaması 2 bin 177 olan Akigolar, 2017-2018 futbol sezonunda seyirci ortalamasını yüzde 166 oranında artırarak 5 bin 795'e ulaştırdı.

2017-2018 futbol sezonunda seyirci sayısını en fazla artıran ekiplerden biri de Kayserispor oldu. Spor Toto Süper Ligi 44 puanla dokuzuncu sırada tamamlayan sarı-kırmızılı ekip, seyirci ortalamasını da 5 bin 403'ten 10 bin 894'e çıkarak 'Ligin seyirci ortalamasını en fazla oranda artıran üçüncü kulübü' unvanını aldı.